

BENJAMIN
PARZYBOK

GAUČ

TŘI MUŽI
S GAUČEM
ZACHRAŇUJÍ
SVĚT

PŘELOŽIL TOMÁŠ BÍLA

Plus

Gauč

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na

www.plus.cz

www.albatrosmedia.cz

Benjamin Parzybok

Gauč – e-kniha

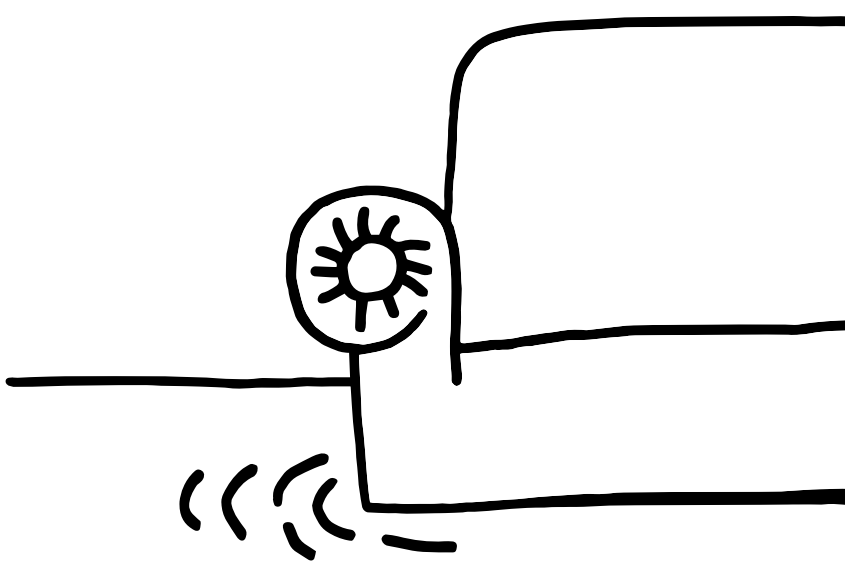
Copyright © Albatros Media a. s., 2017

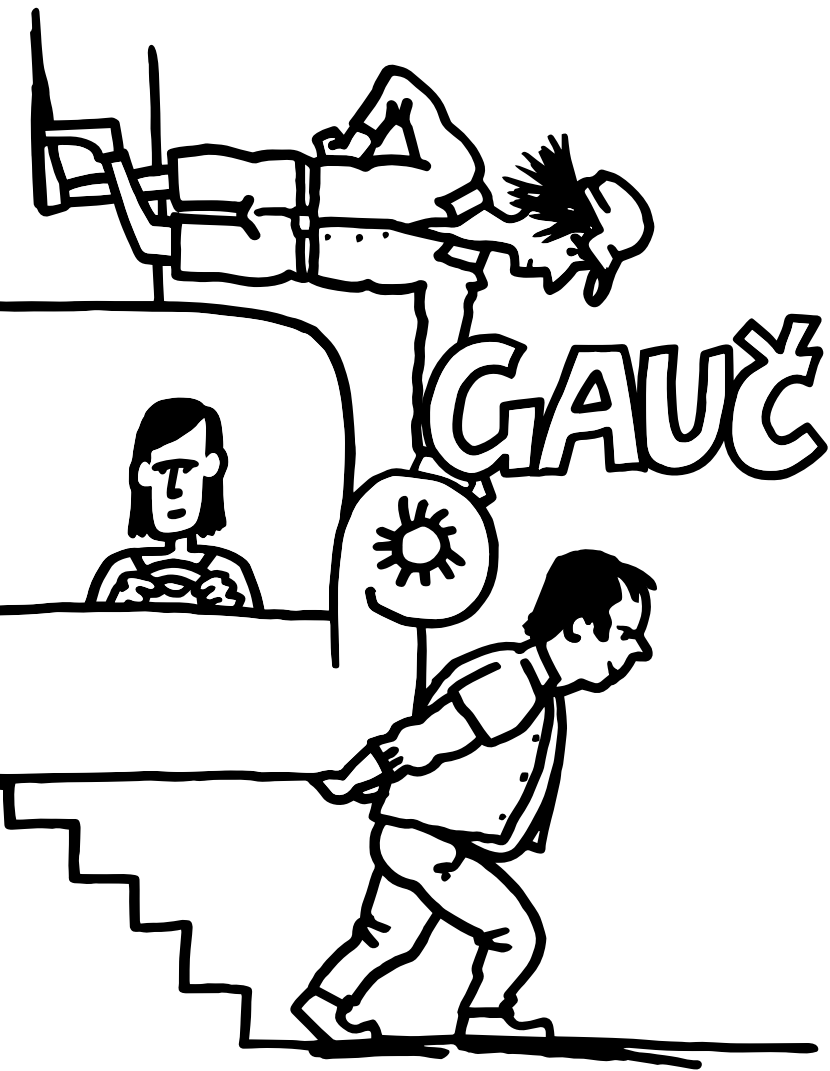
Všechna práva vyhrazena.

Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA** a.s.

BENJAMIN
PARZYBOK

GAUČ

PŘELOŽIL TOMÁŠ BÍLA

Plus

Copyright © Benjamin Parzybok, 2008
Translation © Tomáš Bíla, 2017
Cover © Pavel Beneš, 2017

ISBN tištěné verze 978-80-259-0632-3
ISBN e-knihy 978-80-259-0661-3 (1. zveřejnění, 2017)

I. GAUČ

Shora, z výšky tisíce metrů, viděn očima kroužícího orla, je to nepochopitelný úkaz. Neohrabaný šestinohý hmyz, jakýsi brouk, který tak dlouho ožíral révu, až se z ní stal ocet.

Z pěti set metrů je to mutant, tvor se třemi hlavami, z nichž každá je nadána vlastní vůlí a snaží se vést trup svým vlastním směrem. Chvíli jde tam, chvíli zas jinam, a většinu času jen tak neurčitě bloumá jako tři ruce spojené nad věšteckou tabulkou.

Z padesáti metrů, ze střechy výškového domu, začíná být patrné, že každý pár nožiček toho hmyzu je ve skutečnosti spojen s lidským trupem a hlavičkou, že ty tři postavy sdílejí nějaké břemeno, jež společně nesou. Skoro se zdá, že to je kus nábytku.

Z pěti metrů – přibližně z výšky, ze které na člověka dohlíží jeho anděl strážný a ze které i my budeme sledovat tenhle příběh – je zřejmé, že ti tři nesou gauč. Oranžově čalouněný gauč. Dost velký.

Thom přestěhoval svůj skromný majetek do Treeova bytu. Byla to záležitost z počátku dvacátého století s vysokými stropy, kterou očividně přestavěli v sedmdesátkách, čímž ztratila velkou část svého kouzla. Vyskládal své knížky do obýváku ve snaze trochu to tam oživit, a tak tam trůnily jako práchnivějící lodní kufr.

Thom šoupal svým stolem bez židle sem a tam po pokoji a zkoušel, jak by nejlíp zaplnil tu prázdnotu, kterou vám v místnosti vytvoří skříň, postel a další běžné zařízení, jestliže je nemáte. Čas od času pokukoval po oknu protější budovy, jestli ho nikdo nesleduje, a snažil se své počínání tak trochu maskovat, ale zároveň hledět na to, aby vypadalo lépe a zajímavěji – to pro ten málo pravděpodobný případ, že by naproti přes ulici bydlela

nezadaná žena, která by mohla mít zájem o poměrně inteligentního, trochu nemotorného hromotluka s lehce podprůměrným sebevědomím.

Lehce? ušklíbl se Thomův mozek.

„Jo, lehce,“ opáčil Thom příkře. Mozek byla entita neurčité velikosti, která sídlila kdesi nad Thomovým pravým okem, pár centimetrů hluboko. Zdroj bolesti hlavy. Ta maňásková galerie cyniků, která očima nějakého zklamaného prapředka pozorovala každičkový jeho pohyb. Mozek se svou neochvějnou logikou a patriarchální přisností obtěžoval Thomovo vědomí jako řidič-teoretik na sedadle spolujezdce.

Vyndal z pouzdra notebook, našel si wi-fi signál a vkleče před stolem si otevřel svůj e-mail. „Jako by ses modlil,“ poznamenal mozek. „No jo,“ odvětil Thom.

Erik vletěl do dveří a dodatečně rychle zaklepal – právě tak, jako to udělal už třikrát z doposud tří případů, kdy se Thom se svým novým, poněkud prchlivým spolubydlícím setkal. Erikovi bylo kolem pětadvaceti a byl by považován za pohledného mladého muže, kdyby na hlavě měl cokoli jiného než tu zcela neučesatelnou zmeť tmavých vlasů.

„Koblihy!“ zahlaholil jako herold ohlašující příjezd krále. Pak sklonil obrovskou papírovou krabicí na úroveň Thomových očí.

„Aha,“ řekl Thom. „Já si nedám. Ale vypadají skvěle.“

„Ty nechceš?“

„Nemůžu mouku,“ zopakoval asi po milionté v životě, přestože věděl, že to zase znovu vyvolá zděšení. „Mám dost přísné, ehm, přísné stravovací návyky.“

„Panebože, chlape, vždyť slavíme. Ráno si půjdeme zaběhat. Máme to kousek do parku. Viděl jsem ho na mapě, a taky ho najdu. Vstaneme za svítání a dáme si pořádně do těla.“

Thom se v duchu otrásl hrůzou. „Ona to není dieta jako na hubnutí. Mám něco se žaludkem. Alergii na lepek, kromě jiného. Prostě nemůžu nic z mouky.“

„Lepek, jo?“ Erik nakrčil obočí. „Tak ať je to lepčí,“ dodal rozverně. „Každopádně budou v kuchyni, kdyby sis to rozmyslel. Máš to tu pěkný. Ten stůl se sem hodí. Máš v tom nějaký hry?“

„Vlastně ani ne.“

Erik dychtivě přikývl. „Tak jo, tak se tu zatím měj. Budu v obýváku, kdybys něco potřeboval.“

Thom zavrtěl hlavou. Byl si poměrně jistý, že nebydlí s nikým z vyvoleného národa.

Pro: thom@sanchopanchez.net

Od: richardd@shopstock.com

Předmět: špatné zprávy

Ahoj Thome,

mám pro tebe špatné zprávy. ShopStock se definitivně rozhodl, že udržovat si v těchto ekonomických podmínkách výraznou přítomnost na webu není pro lokální obchod s potravinami praktické. Ehm. Asi tak, jak jsme si to všichni už dlouho mysleli. Takže se rozhodli s okamžitou platností zrušit oddělení webového rozvoje.

Je mi to líto. Víím, že tu práci potřebuješ. Psát něco takového mailem se nezdá jako ten nejvhodnější způsob, jak ti to sdělit, ale jak tě znám, připadalo mi to tak lepší. Budu na tebe myslet, kdyby se objevilo něco nového. Jak jsi na tom s hledáním bytu? Až budeš mít chvílku, zajdeme na pivo a ještě jednou si popovídáme o tom, kam by v Dantově pekle patřili spammeři.

Richard

Thom složil hlavu do dlaní. Poslední tři měsíce byly jedním dlouhým pádem ve vývrtce, ve kterém jako by ho osud chtěl připravit o všechny byt jenom zdánlivé jistoty, které v životě

měl. Aspoň že má kde bydlet. Zakručelo mu v břiše. Otevřel svou webovou stránku a přemýšlel o tom, jak světu prezentovat nově nabytou svobodu, aniž by při tom použil slovo „vyhazov“. „Konečně na volné noze! ;-)" napsal, a pak hned smazal toho přiblblého smajlíka. Po chvíli smazal i ten zbytek.

Lámal si hlavu nad tím, jak sepsat své resumé na jedné z mnoha stránek na zprostředkování práce, na kterých si založil účet. „Jsem profesionál (všechny zuby pořád vlastní!),“ napsal jako výplň, jen aby zaměstnal prsty a měl čas přemýšlet, „se stabilním zázemím (už nemám na to, abych bydlel v hotelu!), kompetentní (skvělý programátor pořád nepřišel na to, jak si naprogramovat, aby se k němu vrátila přítelkyně) a motivovaný (velký jako zlobr a dvakrát tak chytrý).“ Pak se znovu ozvala migréna a on zaklapnul počítač, aniž by cokoli z toho uložil.

„Thome!“ vykřikl Erik. „Posaď se, chlape!“

Thom se posadil na gauč mezi Treea a Erika. Ten gauč byl zázračně veliký, takže na něm pohodlně mohli sedět ve třech, aniž by měl pocit, že někdo zasahuje do jeho osobní zóny. A taky byl pohodlný. Vcucnul člověka a dával mu pocit, že se propadá pořád hlouběji. V televizi dávali Simpsonovy a všichni tři mlčeli, dokud vysílání nepřerušila reklama. U Simpsonových se nemluví.

Tree si zastrčil za ucho dlouhý pramen vlasů a zvedl ze země špulku drátu. Odměřil si kousek, odštípl ho kleštěmi s dlouhými, tenkými čelistmi a začal ho kroutit. Jeho štíhlé prsty se pohybovaly s neskutečnou hbitostí, kroutily drátek a dávaly mu tvar něčeho kulatého. A pak, k Thomovu údivu, Tree rozevřel dlaň a odhalil v ní dokonale tvarovaného desetacentimetrového koně s dlouhým rohem na čele. Jednorožec. Thom si prohlédl gauč, aby se ujistil, jestli Tree ten kousek drátu někam nezahlodil a toho jednorožce nevytáhl z kapsy. Pak se uznale usmál, ale Tree jako by ho vůbec nevnímal.

Pak ze stejné špulky vyrobil tornádo a zapletl jeho dolní konec do vysokého zeleného koberce tak, že zůstalo trčet vzhůru. Tornádo na zelených pláních koberce. Postavil jednorožce hned vedle tak, že jeho roh nabodával trychtýř asi v polovině výšky. Miniaturní bitva.

„Jako boj s větrnými mlýny,“ poznamenal Thom tak nahlas, až sebou Tree trhl.

Erik se na to zadíval. „No jo,“ řekl moudře. „Tak jsme tady.“ Pak si ukazovákem dlouze promnul knírek.

„Jo,“ řekl Tree.

„To jsou mi věci,“ konstatoval Erik.

Thom si špičkou jazyka spočítal zuby – sedmadvacet? Je vůbec možné jich mít lichý počet? –, aby se ubránil nutkání vypustit do té tiché chvíle jako oslí zahýkání cokoli, co by jeho zpropadený mozek mohlo napadnout.

„Přišel jsem o práci.“ Thom se zatahal za šňůrku na kalhotách. „Zrovna mi přišel e-mail.“

„V pohodě, brácho!“ Erik ho protivně dloubl do ramene. „Vítej v klubu. Co kdybychom ráno po běhání sedli do auta a zajeli společně na pracák? Slibujou práci s denní výplatou, to už je něco. A člověka jako ty by brali všema deseti.“

„Ani nevím s tím běháním.“

„Tak jenom rychlou rozcvičku.“

„A taky nevím s tím pracákem.“

„Já vlastně ani nemám rád práci,“ poznamenal Tree. Přitáhl si kolena k vyzáblému tělu a objal je rukama.

Erik a Thom se na něj zadívali.

„Kromě sekání trávy.“

„Je zima, amigo. Na sekání trávy máš ještě tak pět měsíců čas.“

Tree vypadal zamyšleně. „Možná se něco namane.“

„Najdi si bohatou přítelkyni. Nic lepšího mě nenapadá,“ navrhl Erik.

Při zmínce o přítelkyni se Thomovi sevřel žaludek – najednou byl jako hromádka kompostu, co moc dlouho ležela na slunci, a metan, který se v ní vytvořil, potřeboval ven. „Přítelkyně se se mnou rozešla,“ vyhrkl a říhl si.

Následovala dlouhá chvíle ticha; nikdo nevěděl, co na to říct.

„Já nikdy žádnou přítelkyni neměl,“ řekl pak Tree.

„Sedíme tady jako tři hromádky neštěstí!“ usoudil Erik.

Thom se zahihňal. Jeho hihňání nabralo na síle a přerostlo v chechot, a najednou se držel za břicho, říhal a chechtal se ostos šest, a ti druzí dva byli tou kakofonií tak zaskočení, že se nakonec také přidali; smáli se tak, jak se smějí jen ti, co jsou na dně, a z očí jim tryskaly slzy.

Kdyby si někdo dal tu práci a zaznamenával do grafu provoz ve vstupních dveřích bytu, vznikala by mu pod rukama klesající křivka, z níž by vyplynulo, že koncem týdne se vstupní dveře už používaly jen z poloviny tak často jako na jeho počátku.

Gravitace bytu je vtahovala jako nějaká rostoucí černá díra. Každá výprava za jeho hranice byla obtížnější a méně úspěšná. Jak vzrůstal jejich pocit pohodlí ze vzájemného soužití a pobyt ve venkovním světě byl čím dál méně potřebný, zavedla je cesta nejmenšího odporu do spojovacích chodeb bytu.

V pondělí ráno krácel Thom ve svých parádních šatech po ulicích Portlandu, v ruce životopis plný technologických akronymů a zaklínadel: Ruby, Python, Perl, XML, PHP, SQL, C++. Rázoval si po centru města, obcházel internetové start-upy i zavedené technologické společnosti a zjišťoval, že jsou buď nadobro zrušené, přestěhované kamsi na předměstí, nebo „personálně saturované“. A dokonce i tam, kde by dle jeho názoru byl prostor pro další růst, hledali někoho s ostrými lokty, sebevědomým vystupováním a šviháckým vzhledem, ale hlavně někoho z jiných zkrachovalých technologických společností.

O veterány ze ShopStocku, na kterých oblečení viselo jako pytel, nedokázali se pořádně vyžvýknout a převyšovali tázaného o dobré dvě hlavy, byl zájem až překvapivě malý. Nepříjemně často zněla také poznámka: „Tady stojí, že máte magistra z anglické literatury... Ale to je *smůůůla*, my hledáme někoho s titulem z *informačních technologií*.“ Co na tom, že znalosti, které tyhle firmy potřebovaly, se na většině škol ještě neucily, zatímco Thom si je osvojil, protože se sám podílel na vývoji softwaru, s nímž se dnes v těchto firmách pracovalo. Nebyl z těch, kdo by na tuhle skutečnost nějak křiklavě poukazovali. A navíc se nechtěl zmiňovat o určitých potížích se zákonem, do nichž se dostal kvůli jistě ne zcela legální věci, kterou udělal a která by rázem a bez nejmenších pochybností dokázala, že právě on rozumí počítačům lépe než leckdo jiný.

Možná ve snaze zodpovědět otázku *Proč jsme tady?*, anebo snad aby se hravou formou vyrovnal s odvěkým sporem „kreacionismus versus evoluce“, vytvořil Tree v pondělí řadu drátěných figurek od ryby přes opici až po hominida, které v navazující řadě zapíchal do zadního opěradla gauče. Z dálky si je prohlédl, zadíval se na svůj výtvar z několika úhlů a pak, dosud ne zcela spokojen, doplnil na začátek řady větší humanoidní postavu, která z vlastního kloubíčka drátu vytvářela menší drátěnou ryбку. Ve své ložnici vzal do ruky Bibli zabalenou v průhledné fólii a pak ji zas odložil, aniž by ji rozbalil. Zpod futonu vylovil poznámkový blok v kroužkové vazbě, jehož stránky pokrývala změť divokých čmáranic. Jako vždycky se zahloubal do rukopisu, užaslý nad tím, že je jeho vlastní a jak moc se liší od toho, jak píše přes den. Přečetl si posledních pět svých snů; pak si je přečetl znovu. Z asi stovky snů, které si zaznamenal dříve, se ani jeden jediný neodehrával v posledních tisíciletích, a teď tohle. Zavřel blok a strávil další hodinu, ze které si později nic nepamatoval, zíráním na pevně daný bod. Poskládal si oblečení, naaranžoval

pár figurek z drátu, vytvářel scény a přidával spolubydlící. Umyl nádobí, uvařil velký hrnec hrachové polévky a pak čekal na Thoma a Erika, až přijdou domů. Tříkrát za tu dobu zazvonil telefon, a pokaždé když Tree zvedl sluchátko, volající zavěsil.

Erik strávil první hodinu prvního dne v týdnu snahou odpojit záchod pomocí improvizovaných nástrojů – lékařské špachtle, octa (funguje vůbec ocet?), lahvičky sójové omáčky – a pořád se divil, jestli to, co z něj vyšlo, opravdu mohlo vyjít z něj.

Pak se připravil. Oholil si knírek, udělal padesát kliků a všechny cviky taiči, které si pamatoval, narazil si na neposedné vlasy kšiltovku, oblékl si hedvábnou košili a vyrazil na trendy Třiadvacátou avenue, aby zjistil, jak to tam žije. Na rohu Třiadvacáté a Flandersovy ulice stála mladá žena, která dost možná zabloudila, což Erik pochopil jako příležitost představit se a nabídnout jí služby svého orientačního smyslu. Zanedlouho už s mladou rodačkou z Wisconsinu popíjel kávu a bavil se s ní o bezpečnosti leteckých služeb v zemích Třetího světa s důrazem na Latinskou Ameriku. Ve čtyři odpoledne měl na bradě otisk rtěnky a v kapse padesát osm dolarů, které mu dala, aby koupil lístky na „třidenní zážitek plný restaurací a divadel“, o kterém se zmínil, že by jej společně měli absolvovat.

Sám pak zamířil do Forest Park a půl hodiny běhal křovím, aby sám sebe potrestal za to, že je takový had, řval a dupal v bahně. Zetlelé listí se mu lepilo na podrážky bot i na nohavice. Když už měl tvář dostatečně ošlehanou větvemi, zastavil se v potravinách, koupil balení levného piva a vrátil se do bytu, aby svůj úspěch oslavil se spolubydlícími.

Noc je zastihla na gauči; pili Erikovo pivo, jedli Treeův popkorn a dívali se na televizi, zatímco nahozené udičky jejich osudů se čím dál víc proplétaly, až se do sebe navzájem zamotaly. Gauč očaroval své osazenstvo oním kouzlem, kterým svá osazenstva

pozdě v noci očarovávají gauče po celém světě. A sblížili se spolu – když pro nic jiného, tak tím, jak blízko vedle sebe seděli.

Ve středu Thom kompletně přepracoval svůj životopis, aby zdůraznil titul z anglické literatury, a mumlal u toho všemožné kletby na personální ředitele technologických společností, kterým přál vesměs ošklivé zážitky na přenosných toaletách. Výsledek své práce si padesátkrát vytiskl a kopie celé dopoledne roznášel po advokátních kancelářích, které hledaly koncipienty, novinových redakcích, nakladatelstvích... v podstatě každému, koho by to mohlo zajímat. Poslušně přesouval svou úctyhodnou postavu z kanceláře do kanceláře, blokoval chodby, skláněl se nad psacími stoly, děsil sekretářky. Doufal, že když už se na něj štěstí přímo neusměje, poskytne mu aspoň alibi pro stále smyšlenější e-maily, které psal matce. Ve dvě odpoledne uznal, že víc kontaktu s lidmi už za jeden den nesnese, a odebral se domů.

V kuchyni narazil na Treea, který tam pekl koláč. Mladá, trochu švihlá, drátky kroucí hospodyňka, pomyslel si, ale domov je domov.

Tree byl svým úmyslem zcela zaujatý a soustředil se na něj tak moc, že nechával talíře balancovat na okraji kuchyňské linky a Thom musel tu a tam poskočit kupředu a posunout je za jeho zády do bezpečí.

„Bez lepku,“ řekl Tree po několika minutách mlčení.

„Páni. Díky, Tree, ale kvůli mně jsi nemusel...“

„Rád pečů. Jak to dopadlo?“

„Nic moc. Asi se dvaceti lidmi jsem si potřásl rukou a rozdál jsem všechny svoje životopisy. Padesát kusů. Hádám, že to asi bude rekord. Připadám si, jako bych roznášel nějaký politický pamflet. A to ani nepočítám ty životopisy, které jsem za posledních pár dní poslal mailem. Asi dřív nebo později někoho vyděsím natolik, že mě zaměstná.“

„Připadá mi, že někdo, kdo toho umí tolik jako ty, by s hledáním práce neměl mít problém.“

„No jo. Možná to tak vypadá. Obávám se, že k tomu, aby člověk dostal práci, je zapotřebí víc než schopnost ji vykonávat.“

Tree přikývl. „Možná by sis teď měl dopřát pár dnů volna.“

„To by bylo fajn, ale mám pocit, že bys sám radši bydlel s někým, kdo je schopen zaplatit svůj podíl na nájemném.“ Thom se usmál. Konečně si v malé kuchyni našel místo, kde mohl stát, aniž by Treeovi musel neustále uskakovat z cesty.

„O to nejde.“

Thom se dlouze zadíval na Treea; pozoroval ho, jak stírá z válu mouku, umývá odměrky, vytírá podlahu. Někdy mu Tree připadal jako skřítek: malý a jen napůl člověk. Thom si nikdy nebyl jistý, jestli se oba baví o tom samém. „Určitě o to jde,“ řekl. „Brzo musíme platit.“

„Zdalo se mi, že to dobře dopadne.“

Thom v sobě zadusil záchvěv smíchu. „Výborně. Podvědomá vzpruha mi vždycky přijde vhod. Nezdalo se ti, jaký bych tak přibližně měl mít plat?“

„Nikde není psáno, že musíš pracovat. Proto jsem říkal, aby sis dopřál pár dnů volna.“

Zazvonil telefon a Thom ho zvedl. Ve sluchátku se ozvalo jen klapnutí.

„Zavěsil?“ zeptal se Tree.

„Asi jo.“

„Někdo nás hlídá.“

„Fakt?“ Thomovi se začalo zdát, jako by ho najednou svrbělo po celém těle, a tak se zkroutil, jako by se chtěl poškrábat na několika místech zároveň. O čem to sakra ten kluk mluví? Mozek mu na to nedokázal nabídnout žádnou kloudnou odpověď, a proto se mu zastesklo po nějakém dalším počítačovém projektu, po něčem logickém a osamělém a hodně náročném na řešení problémů, po něčem, co by fungovalo, po

něčem, co by mohl vytvořit jako svou vlastní digitální Rajskou zahradu. Po něčem zcela oproštěném od té zvláštní nepředvídatelnosti mezilidských vztahů. Nepochyboval o tom, že bůh sám je programátorem, co od svého výtvoru raději utekl poté, co do něj implementoval kus zdrojáku, který začal generovat bugy: lidi.

„Viděl jsem ty sošky na opěradle gauče,“ řekl ve snaze změnit téma. „To je vážně něco. Měl bys s tím zkusit něco udělat.“

„Mám celkem jasné sny a někdy se tak nějak naplní,“ řekl Tree.

Thom nevěděl, co na to říct, a tak pokračoval: „Mohl bys je v sobotu vzít na blešák. Určitě by se prodávaly dobře. Poříd' si malý stánek.“ Přesně tak to měl udělat bůh, blesklo mu najednou hlavou. V první řadě si měl stvořit oddělení řízení kvality. V lidské povaze nadělal spoustu programátorských chyb, které se daly vychytat.

„Zdálo se mi, že si nebudeš muset dělat starosti se sháněním práce, tak bych nechtěl, abys promarnil spoustu dalšího času tím, že ji budeš hledat, víš?“

„A co se ti teda zdálo?“ zeptal se s povzdychem Thom.

„Nezlob se, ale o svých snech nerad mluvím.“

Thom překvapeně zamrkal. „Ten koláč voní skvěle,“ řekl nakonec. „Půjdu na chvíli něco dělat. Mimochodem, jak je na tom s hledáním práce Erik? Neříkal ti nic?“

„Ten si taky nemusí lámat hlavu s prací.“

Thom přikývl. Vlastně to tak nějak čekal.

Vůně koláče byla v jeho pokoji ještě intenzivnější než v kuchyni, jako by se ve vzduchu zhmotnila a nyní okupovala jeho prostor. Když otevíral notebook, sbíhaly se mu sliny. Měl dva nové e-maily od potenciálních zaměstnavatelů, kteří momentálně nikoho nového nehledali. Znovu zvážil riziko zdvořilostní komunikace proti vyhlídce na kus koláče a vrátil se do kuchyně.

„Vážně to voní moc dobře.“

„Už je to hotové. Dáš si?“

„Jo, jasně.“ Thom přemýšlel o tom, jak zareagoval na Treeovu zmínku o snech. Tak se mu zdá o věcech, o kterých si myslí, že se stanou, anebo se mu zdá o věcech, které se doopravdy stanou, a on o tom nechce mluvit. To je v pořádku. Thomova bývalá přítelkyně se snažila věštit podle *Knihy proměn*, a když udělal něco, co bylo v rozporu s její věštbou, vždycky se na něj naštvála. Určitě je možné, aby se někomu zdálo, co se v budoucnosti stane, přemlouval se v duchu, ale hned cítil, že se mu to moc nedaří.

Tree před něj položil nádherný kousek koláče, ze kterého se ještě kouřilo.

„Paráda,“ řekl Thom. „Kde ses naučil takhle péct?“

„Vyrůstal jsem v komuně. Všichni jsme se tam střídali v kuchyni. A bylo tam pár lidí s přísnými stravovacími návyky.“

Thom přikývl. Najednou zatoužil po tom, aby se o té komuně nedozvěděl už nic dalšího, ale stejně měl pocit, že se musí zeptat: „A v jaké komuně?“

„V takové normální.“ Tree se otočil zády.

Thom si všiml, jak se na zátylku červená. Bylo mu jasné, že ten kluk nestojí o to, aby se ho dál vyptával, a napadlo ho, že to možná byl nějaký kult.

„Tak co mi ještě můžeš říct o tom snu?“

Tree se otočil zpátky a najednou celý zářil nadšením. Jako by mu oznamoval výbornou novinu, prohlásil: „Myslím, že společně vyrazíme na cestu!“

To nebyly dohady. To bylo pevné přesvědčení. „Vážně?“ Thomův žaludek zabublal, jako by se jím až ze středu Země tlačila vzhůru žhavá láva, a on se omluvil a vyrazil na záchod. Když byl v půli cesty, do vstupních dveří vrazil Erik. Thom si všiml, že už má zase knírek.

„Schovejte mě! Musíte mě tu schovat. Vlastně tu vůbec nejsem. Nejsem tady.“

„Ty tady nejsi?“ vyhrkl Thom poslední kousek toho, co slyšel.

„Vůbec nevíš, kdo jsem. Nikdy jsi mě neviděl.“

„Nikdy jsem tě neviděl,“ zopakoval Thom poslušně a pokračoval na záchod. Poté co za sebou obezřetně zavřel dveře, zadíval se do zrcadla, pak nadzdvihl obočí kvůli tomu kraválu, který sem doléhal zvenčí, a sám svými plyny přispěl k tomu, aby ani uvnitř nebylo tak úplně ticho. Jak je to možné, že tomu chlapovi tak rychle rostou chlupy? Thom se holil sotva jednou za týden, ale Erikovi dorostl knírek za pouhé dva dny.

Zazněl divoký výkřik a zvuk, který se podle Thoma dal označit jedině za kňučení. Jak ten zvuk sílil, hledal v zrcadle něco, do čeho by se mohl štípnout, a zíral při tom do svých rozšířených zornic. Usoudil, že by měl zjistit, co se tam děje.

Erik se opíral o stěnu obývacího pokoje, k čemuž mu hodně pomáhal neznámý gentleman, který mu k hrdlu tiskl kapesní nůž. Byl to čtyřicátník v přiléhavé flanelové košili a zdálo se, že má situaci pevně pod kontrolou. Ve dveřích stála mladá žena, která jako by váhala, jestli se na Erika zlobit, nebo ho litovat. Thom přešel obývací a popadl ruku toho muže s takovou silou, až upustil nůž a vyjekl bolestí.

Erik zdvihl nůž, uskočil stranou a vykřikl: „Nandáme jim to!“

„Nenandáme to nikomu,“ rozhodl Thom. Mávl rukou, aby se Erik držel zpátky. Neznámý muž se na něj dlouze zadíval a pak pomalu začal couvat ke dveřím. „Co se to tady děje, Eriku?“

„Neposlouchej ho,“ řekla ta žena ve dveřích.

Muž si protřel zápěstí. „Co kdybychom to celé pustili z hlavy, Sherry?“ navrhl.

Thom se ohlédl na Erika, který jen pokrčil rameny.

„Zdá se, že bychom na to celé mohli zapomenout,“ řekl s nadějí v hlase Erik. „Já sám jsem pro. Zapomeňme na to; co jsme si, to jsme si. Kdo je bez viny, ať vrhne kamenem,“ odříkal s nožem v ruce.

„Hodí kamenem. Je to ,ať hodí kamenem'. Ale neřekl bych, že zrovna tady jde o mučednictví.“ Thom se ohlédl na Sherry

a pokusil se vypadat mužně, což znamenalo, že se bezelstně usmál a vypjal ramena.

Sherry na okamžik zavřela oči. Když je znovu otevřela, byly plné slz.

„V pondělí jsem ho potkala na ulici, zdál se mi milý, tak jsme si dali kafe a dlouho jsme se bavili, a on pak, no, vlastně my oba jsme začali dělat plány a já si říkala, že je moc milý, a protože tady nikoho neznám, tak jsem měla radost, že jsem potkala zrovna jeho.“ Sherry se zhluboka nadechla, spíš vzlykla, a pak se znovu zadívala na staršího muže. „Napadlo nás, že půjdeme na to divadelní představení, o kterém nedávno slyšel, a tak jsme se domluvili, kde se sejdeme, a já mu dala peníze, aby koupil lístky, protože co jiného bych tu dělala, když už tu jsem, ale on se vůbec neukázal,“ vychrlila ze sebe Sherry na jediný výdech. „Pak jsme ho viděli na ulici a já už to mezi tím řekla tátovi, a když jsme ho uviděli, začal utíkat a my jsme běželi za ním a pak se s tátou poprali a... pak jste se do toho vložil vy.“

„Aha.“ Thom zalitoval, že nezůstal v koupelně.

Objevil se Tree. Vypadal rozespale. Thom se chvílku bál, že na něj Tree mávne, jako na své dítě mává matka, aby ho povzbudila na školní besídce.

Thom si povzdychl. „Eriku?“

„Chtěl jsem ty lístky koupit, ale dostal jsem... Chtěl jsem ty lístky koupit.“

„Pořád bych do toho divadla chtěla jít,“ ozvala se Sherry nejistě. Opřela se o rám dveří, pokrčila jednu nohu a opřela se o podlahu špičkou. Usmála se na Erika a ten jí odpověděl mávnutím. Nejspíš jí nebylo víc než sedmnáct, možná stipendistka, napadlo Thoma. Pod vlivem města se pokusila udělat něco se svým líčením, ale oblečení ani účes s tím nedokázaly udržet krok.

„S tímhle teda rozhodně nikam nepůjdeš,“ prohlásil její otec.

„Dobře, co kdybys mu ten nůž vrátil, Eriku,“ navrhl Thom. Pak dvakrát polkl. „A ty peníze.“

„Ty už nemám,“ řekl Erik opatrně.

„Já mám nějaké peníze,“ ozval se Tree. Všichni se na něj ohlédli, on odešel do svého pokoje a o chvíli později se vrátil s malým štůskem bankovek. Vzal Erikovi nůž z ruky, vrátil ho Sherryinu otci a peníze podal Sherry.

„Díky. Už vás nebudeme déle obtěžovat,“ řekl Sherryin otec a nevrážlivě blýskl očima po Erikovi.

Když se za nimi zavřely dveře, tři spolubydlící zůstali stát na svých místech. Bylo to jako živý obraz, přechod mezi vnějším a vnitřním konfliktem. Herci zaujímají nové role, chystají si nové argumenty a vysvětlení. Tree a Thom se zadívali na Erika.

„Chtěl jsem ty lístky koupit.“

„Já ti věřím,“ řekl Tree.

Erik ho chvíli pozoroval a pak s novou sebedůvěrou pokračoval: „Ale bylo vyprodáno. Ale když jsem jí to chtěl říct, už tam nebyla.“

Tree přikývl a Thom na to nic neřikal.

„Ten knírek měl být jako převlek?“ zeptal se nakonec Thom.

„Co?“ Erik si prstem přešel sem a tam po porostu nad horním rtem.

„Takže je pravý?“

„Roste fakt rychle.“

Thom také přikývl a otočil se na Treea. „Kolik peněz jsi jí vlastně dal?“

„Padesát osm dolarů.“

„Jak jsi věděl, kolik chce?“

Tree vypadal zaraženě. „Nevím, prostě jsem to věděl.“ Pak se začervenál.

„Ty v tom taky máš prsty, Tree?“

„Jo! Jak jsi to věděl? To by mě zajímalo!“ Erik postoupil o krok vpřed a chopil se příležitosti změnit téma. „Já tedy ne-

jsem paranoidní, ale jsem si dost jistý, ne, ne, ne, jsem si naprosto jistý, že jsem se o tom nezmínil.“

„Já... myslím, že se mi o tom zdálo.“

Thom vypustil hlasitě burácející proud plynů a oba spolu-
bydlící se k němu obrátili se zdvořilými, zaraženými úsměvy
na tvářích. Jako by v duchu přemýšleli: Neříkal něco?

„No páni, to byla síla!“

„Mám něco se žaludkem...“

„Jak ses najednou objevil a sebral tomu parchantovi ten
nůž. To bylo úžasné. Měl jsi je oba v hrsti!“

Thom pocítil takový nával radosti, že se Erik nepozastavil
nad jeho plynatostí, že se samou úlevou dokonce zasmál.

„A pak jsi ten nůž vzal i mně,“ pokračoval Erik. „Vůbec
jsem nevěděl, kdo koho nakonec bodne!“

„A já věděl, kolik peněz té holce donést,“ přidal se Tree
a pokusil se o smích.

Erik se zamračil. „To mi pořád přijde trochu strašidelné.
Ale oceňuju tu půjčku. Snad mi věříš, že ti to vrátím?“

Tree přikývl.

„Tak jo, dáme si koláč a pivo,“ navrhl Thom.

„Měli bychom se dát dohromady,“ řekl Erik nadšeně. „My
tři. Byli bychom skvělý tým.“

„Nechtěl jsi říct gang?“ zeptal se Thom.

„Hele, já nemyslím na nic nezákonného.“ Otočil se ve dve-
řích a zastavil Thoma na prahu kuchyně. „Chtěl bych něco pod-
niknout.“

„Jako že zkusíme obrat nějaký podnik?“ zažertoval Thom
uboze.

„Mluvím o opravdovém podnikání. S tvou silou – a moz-
kem – a mým, no... ale vážně! Zamysli se nad tím.“

„Tree by se rád přidal.“ Thomovi se konečně podařilo pře-
konat Erikův zátaras a proniknout do kuchyně. „Má plán.“

„Ale...“ hlesl Tree a zahleděl se do země.

Kdyby se člověk zahleděl ze střechy činžovního domu, který stojí zhruba v půli cesty nahoru na West Hills, a prohlížel si centrum Portlandu pod sebou, mohly by mu – při trošce snahy a dost velké dávce představivosti – střechy budov připomínat týpí indiánů, kteří na břehu řeky žili před nějakými pěti stovkami let – zhruba tou dobou, kdy nějaký nenechavka ze Španělska „objevil“ Kubu, kterou jejich předkové objevili osmdesát tisíc let před ním. Aspoň podle toho, co se říká. Lidstvo ve své roztržitosti dlouho „objevovalo“ země, kterými už prošlo, vybudovalo v nich civilizace, množilo se a vztekalo se, co svět světem stojí.

V té změti týpí dole pod kopcem tepalo srdce společnosti, krmily se děti, vznikalo umění. Panovala tu určitá hierarchie a v jejím nejspodnějším patře žili ti nevyvolení, kteří se mohli jen scházet v hloučcích a přemýšlet, k čemu tu vlastně jsou.

Do pátku už Thomovi bylo naprosto jasné, že vydávat se do vnějšího světa je něco nedobrého. Raději se znovu a znovu vracel k drobnůstkám, s nimiž se dokázal vyrovnat – viklající se kohoutek ve sprše, tvrdohlavý záchod, pavučina lží, díky kterým na něj matka pořád byla hrdá, a ti druzí dva nevyvolení. V bytě bylo dosaženo určitého emocionálního průměří. Někdy to průměří přerostlo v mír – pár vtípků o nožích, kyblík popkornu u televize, pivo na stojáka v kuchyni. Někdy se průměří naopak ocitalo v ohrožení – třeba kvůli těm nožům. Ale z nouze se mezi nimi zrodilo určité provizorní bratrství. Thom udělal, co mu poradil Tree: Nehledal si práci. A tak trávil celé dny na gauči.

Erik se rozhodl, že on rozhodně ven vycházet nebude. Byl to druhý trik během jediného týdne, který mu nevyšel, a teď už se bál vystrčit nos ze dveří. Venku po něm pásala spousta lidí; uvnitř měl všechno pohodlí. Nudu, ale pohodlí.

Pro Treea byl byt plný drobných záhad, které mu nedávaly spát: Ty závěsy v okně přes ulici, které se vždycky zatáhly, když se

tím směrem podíval, telefonáty, kdy volající okamžitě zavěsil, postarší muž, co se utábořil na schodech u vchodových dveří a pozoroval, kdo jde do domu nebo vychází ven, a prostorný gauč, který ho spolehlivě uspával.

Gauč se uvolnil až pozdě odpoledne, poté co Thom odešel do svého pokoje a Erik se nasytil stupidních televizních programů. Tree odstranil všechny své drátěné výtvary a polštáře. Něco s tím gaučem je, říkal si v duchu. Někde vzadu v jeho mysli hlodalo podezření, možná dosud nevyužitý střípek nějakého snu nebo neprávem přehlížená intuice, nic víc než pocit, že ten gauč je něco, co si zasluhuje větší míru jeho pozornosti. Zabořil ruce do skulin, prohmatával čalounění, přiložil k němu ucho. Váhavě se špičkou jazyka dotkl opěrky, ale vzápětí ucukl před pachutí Erikova potu. Převalil gauč na záda. Ze spodní strany se toho dalo vyčíst jen málo. Soudě podle nepravidelného stehu byl vyrobený ručně, anebo aspoň ručně přečalouněný. Ať se snažil sebevíc, nepodařilo se mu látku odtrhnout a nit, která ji držela na místě, byla neobyčejně silná – nešla přeráz-
nout ani nožem. Nakonec se mu podařilo jeden steh povolit natolik, že mohl nahlédnout do útrob gauče.

Gauč si povzdychl – jinak to prostě nešlo popsat. Zevnitř se vyvalila slabá vůně: zažloutlé listy knížek, uvadající květiny, pach věcí mrtvých tak dlouho, že už po nich zůstal jen čichový šepot. Tree si uvědomil, že přepadl na záda. Omdlel snad? Znovu se ke gauči naklonil, ale škvíra se mezitím uzavřela a gauč zase voněl právě tak, jak by gauč vonět měl.

Pohroma přišla v neděli pozdě večer. Erik spal na gauči a Thom a Tree byli ve svých pokojích, ale z bytu nad nimi se ozývaly hlasité rány. Romantické setkání gymnastky a dostihového žokeje nabralo pod vlivem alkoholu trochu moc kreativní směr. Tím se převrhl noční stolek, stojící vedle vodní postele. Hořící svíčka, která na něm stála, spadla na zem a zapálila staré noviny, hromádku špinavého oblečení a krabičku

sirek. Plamínky olízly spodní stranu vodní matrace a propálily ji, takže vytékající voda oheň uhasila. Ale osud tomu chtěl – a hopsání těch dvou, co na matraci dováděli, k tomu notně přispělo –, aby se otvor v matraci dál zvětšoval a s každým jejich pohybem uvolnil další proud vody, dokud si oba neuvědomili, že se potápějí. Než se vzpamatovali, vytekla půlka vody z matrace na podlahu. Rychle běželi pro ručníky, které ten proud nedokázaly ani zpomalit, a pak přinesli svou skromnou sbírku hrnců, jenže ty byly proti potopě biblických rozměrů stejně nepoužitelné.

Erik se s trhnutím probral ze snu, ve kterém na něj močil kůň. Vyskočil z gauče a rozsvítil světlo, načež zjistil, že se jejich byt proměnil ve vodopád. O patro výš dunělo hysterické pobíhání. Sádrokarton na stropě se uprostřed prohýbal a prasklinami z něj crčela voda. Zelený koberec se v mžiku proměnil v bažinu.

„Tree! Thome! Do-há-je!“

Proběhl chodbou, zabušil na dveře obou svých spolubydlících a řval: „Probudte se, krucinál!“ Sebral v koupelně všechny ručníky, vrátil se s nimi do obýváku a hodil je na zem, protože mu došlo, že nemá ani ponětí, co by s nimi měl dělat. V chodbě se objevil Thom, oči navrch hlavy, a Tree ho následoval o pár vteřin později.

„Co... co jsi to tady vyváděl?“ zeptal se Thom a rozhlížel se po té spoušti, v jejímž středu Erik bezradně stál.

„Já? Já nic!“

„Páni,“ hlesl Tree, „tohle je vážně... vážně!“ Pak si několikrát poklepal ukazováčkem na spánek.

Ozvalo se rychlé, hlasité zabušení na dveře. Erik se k nim přebrodlil a pokusil se otevřít, ale přes nacucaný koberec to nešlo. Zapřel se jednou nohou o stěnu, pevně sevřel kliku a vši silou za ni zatáhl. Ruce se mu smekly, a tak přistál na zádech uprostřed bažiny. Znovu se zvedl a podařilo se mu trhnutím

otevřít dveře aspoň na škvíru, aby voda mohla odtékat na chodbu. Tou škvírou mu ovšem jakási obtloustlá a hodně rozčílená sousedka začala hrozit pěstí a křičela na něj, *ať krucinál okamžitě zavře tu vodu dřív, než je všechny spláchne zpátky do doby kamenný!*

„To nahoře, nahoře!“ namítal bez dechu a ukazoval na zcela zničený strop. Sousedka zmizela; nejspíš vyrazila o patro výš.

„Elektrika!“ vykřikl Thom.

Tree vyskočil do vzduchu jako ryba zasažená elektrickým proudem, v letu sebou párkrát zaškubal a dopadl zády na hranu televizoru, který srazil na zem, a zároveň vytrhl přírodní kabel ze zásuvky, takže je elektřina zatím nezabila.

„Do prdele!“ Erik se k němu přebrodil a pomáhal mu na nohy.

„Jdu hledat další,“ vykřikl Thom a rozběhl se po bytě. Při každém skoku kolem sebe rozstříkoval gejzíry vody. Vytáhl ze zásuvek další dva kabely, než si všiml, že přívál vody slábně.

Tree ležel na zádech na gauči a o kolena, rty a hrudní kost mu v pravidelných intervalech pleskaly kapičky vody. Erik se vztekle brodil kolem něj.

„Jak se cítíš, Tree?“ zeptal se Thom.

„Nic zlomeného, aspoň myslím. Ale jinak žádná sláva.“

„Chvilí to ještě bude bolet. Ten pád vypadal příšerně. Ale řekl bych, chlape, že jsi nás zachránil!“

„Tu telku teda určitě ne,“ řekl Tree lítostivě. Všichni se zadívali na přístroj, který teď ležel vzhůru nohama v koutě, omýván příbojem jako vrak lodi uvízlé na mělčině.

„Ne, tu asi ne,“ připustil Thom. „S ní to nevypadá dobře. A s bytem taky ne.“

„Co to kurva bylo?“ zeptal se pak s rozpraženými rukama a pohledem obráceným vzhůru, k promáčenému stropu. Anebo k nebi. Anebo k pánubohu.

„Vodní postel u sousedů nahoře,“ řekl Erik. „A nějaká pře-

vrhnutá svíčka. Ta ženská se vrátila. Je fakt našťvaná.“ Erik se usmál. „Ani se jí nedivím. Prý jim ta postel vytekla úplně celá. Taky bychom měli být našťvaní. Teď to od nás vyplaví ty, co bydlí pod námi. Chudáci.“

„Tohle je vážně šílený,“ usoudil Thom. „Vypadneme odsud. Zvu vás na snídani. Jezdí to tvoje auto, Eriku?“

„I kdyby ne, aspoň je tam sucho.“

Venku se z temného nebe spouštěly proudy deště. „Nebeská vodní postel,“ zažertoval Thom nejapně a ti druzí dva jej ignorovali. Všichni se naskládali do Erikova auta a vyrazili do non-stop bistra na opačné straně města. Jak se moře vod před nimi rozestupovalo, brázdu za vozem zaplňoval temný dým. Erik čas od času zabušil pěstí do volantu a autu zanádal.

V restauraci se scházela pořád stejná společnost, módně oděná portlandská mládež ve víru nočního života – lidé, se kterými si ani jeden z nich neměl co říct. Sametová Elvisové se mísili s místními umělci a s ultrafialovými lampami na stěnách.

Erik si objednal dva kousky koláče, Tree sendvič se smaženým sýrem a Thom to všechno zkomplikoval požadavkem na míchaná vajíčka bez sýra, bez toustu a s italskou klobásou, o kterou si servírce, co vypadala jako vegetariánka, říkal jen s rozpaky. Všichni si dali pivo.

„Tak, snílku, co budeš dělat teď?“ prohodil Erik. „O tomhle se ti taky zdálo?“

„Vlastně jo... Poslední dobou se mi často zdá o vodě. Mám pocit, že v jednom z těch snů to bylo.“

„No nepovídej. A co kdybys nám příště dal vědět předem? Já jsem se probral s tím, že na mě ve snu močil kuň.“

Thom se zasmál a pak si všiml, že hrají oblíbenou kapelu jeho bývalé přítelkyně, Neutral Milk Hotel. *Ó krásko, budu s tebou, až ti dojde dech.* Po zádech mu přejel mráz.

Erik vyskočil a rychle se přitočil ke skupince, která právě dopíjela a chystala se domů. Vrátil se se zapálenou cigaretou.

„Jo,“ řekl. „Jo, jo, jo.“ Vypustil z úst obláček dýmu. „Ale vlastně to byla docela legrace. Musíte oba uznat, že to byla docela legrace. Jak se Tree snažil létat jako labuť. A jak všechno najednou vypadalo jako výstava v nějakém Vodním světě.“

„No jo,“ připustil Thom, „ale bývalo by to bylo zábavnější, kdybych teď nebyl úplně v prdeli. Asi se budu muset nastěhovat k mámě.“

„Hele, ty se aspoň můžeš nastěhovat k mámě,“ ozval se Erik. „Moji rodiče se nejspíš ztratili někde v džungli. Takovýhle domov nemám už spousty let.“

„Jo,“ řekl Tree.

„Jo – co?“ zeptal se Erik a vyfoukl na Treea obláček dýmu, který se vzápětí pokusil rozehnat rukou.

„Moji taky. Teda ne v džungli, ale jinak je to zhruba to samé.“

Erik vypustil další proud dýmu, který se zkroutil do sinusovky, a dychtivě přikývl. „Vždycky se můžeme nechat sebrat.“ Bílé zuby se mu zablýskly v odlesku černého světla. „Je to lepší než moknout.“

„Já myslím...“ začal Tree, ale pak se zadíval na stůl a začal si pohrávat se slánkou. Do druhé ruky přibral pepřenku a nechal je na stole zatančit rozpačitý taneček.

Erik a Thom se na sebe nechápavě podívali.

„Nech už těch řečí o tom, co se ti zdálo. Jde z toho hrůza,“ prohlásil Erik.

„Není to nic děsivého,“ namítl Thom. „Mysl je pozoruhodná entita. Sny mohou vyjadřovat naše podvědomé touhy nebo to mohou být útržky extrapolovaných informací, které vnímáme jako předtuchu. Jung mluvil dokonce o napojení na kolektivní mysl – takže si těch padesát osm dolarů možná vzal z své vlastní hlavy, anebo měl prostě štěstí a trefil se. Podle mě je důležité nenechat se tím zas tolik unést.“

Tree energicky přikývl, Erik vztekle rozmačkal nedopalek v popelníku a v tu chvíli jim všem přinesli jídlo.

„No, stejně bych si to rád poslechl, krucifix,“ zabručel Erik.

„Já neříkal, že to nechci slyšet,“ namítl Thom.

„Ne, ty jsi řekl, že tomu nebudeš věřit.“

„To jsem neřekl,“ bránil se Thom.

„Tak co si sakra myslíš, že jsi řekl? A do háje, jestli si z mojí hlavy může tahat čísla, když já spím – co třeba támhleten chlap?“ Erik ukázal prstem na staršího pána s kulichem přes uši, který v koutku upíjel kávu. „Co se mu teď honí hlavou?“

„To nevím,“ řekl Tree a celý zrudl. „Ono to... Já totiž...“

„Myslí na to, že by tu servírku rád dostal do postele,“ řekl Thom, který si na vidličku nabral moc velké sousto a teď přemýšlel, jak se s ním poprat. „Stejně jako my ostatní, co se to stydíme přiznat.“

„Tak se mi to líbí!“ Erik se dlouze napil piva. „Přesně tak. Myslí si na to, že by nejradši měl hned dvě. Vidíte ten nenasytný pohled? Támhleto,“ ukázal hrdlem láhve na gotičku se štíhlýma nohama v černých legínách a s krásnými rty namalovanými černou rtěnkou, „a tu servírku.“

Thom a Tree se na gotičku stydlivě podívali.

„Ch, ch,“ odkašlal si Thom, jako by se smál. V duchu si opakoval mantru *Ona je pěkná, já jsem domácký*.

Sklopili oči k talířům a chvíli po nich postrkávali zbytek jídla, protože už byli příliš vyčerpaní na to, aby dojedli.

Thom sevřel mezi prsty pramen vlastních vlasů, zatáhl a cítil, jak se mu jeden vlasek po druhém vytrhávají z kořínků. „Co teď sakra budeme dělat? Jak se může tolik věcí posrat naráz?“ Snažil se, aby to znělo vesele, ale sám cítil, že na to nemá sílu. Byl už jen krůček od opravdové deprese, od stavu, který člověka na pár týdnů upoutá na lůžko a oslabí ho tak, že se nemůže ani hnout.

„Hele, chlape, nech si toho. U tohohle stolu není na fňuká-

ní místo. Tree to má všechno na háku.“ Erik významně dloubl loktem do Treea.

„Uf!“ Tree si dlaní protřel místo, kde mu Erik vrazil loket do žeber. „No, to bych tak docela neřekl, to vážně ne, jenom mám pocit, že... možná se prostě namane něco nového. Možná ochutnáme nějaké cizí jídlo.“

„O čem to prokristapána mluvíš? Co je tohle za plán? Snažíme se tady Thoma trochu rozveselit, a ty začneš o cizím jídle. To máme jako vyrazit někam na čínu? Hele, uděláme to takhle: Mám strýčka, který žije v jednom z těch velikých domů nahoře v kopcích, je to tam skvělé, má vanu, bude tam teplo a sucho, to už je docela velký pokrok. Ten můj strýček je na tři měsíce v Evropě a já vím, kde má náhradní klíč. Skvěle zařízená kuchyně, výhled na město, můžeme si tam vodit holky, prostě je to tam super. Jen abychom se zas postavili na nohy. Ty si najdeš práci, Thome, a dál se uvidí.“

„Vážně?“ Thom se zasněně usmál. „Myslíš, že by to šlo?“

Erik zakoulel očima. „A to si vážně myslíš, že bych bydlél v tom našem bytě, kdybych se mohl nakýblovat do nádherného domu? Jenom jsem Treeovi chtěl ukázat, jak na to, když má někomu zvednout náladu.“

„Ty pitomče...“

„Promiň, omlouvám se. Ne, bude to takhle: Ten vytopený byt je prakticky neobyvatelný. Správce nám řekne, ať se spakujeme a vypadneme, protože tam budou dlouho probíhat opravy, musí se zkontrolovat elektrické rozvody, statika a bůhvíco ještě, a když už v tom budou, tak proč ne rovnou kompletní rekonstrukce, aby od příštího nájemníka mohli chtít víc peněz?“

Thom zabořil tvář do dlaní a škvírami mezi prsty pozoroval svou italskou klobásu.

„Vydáme se na cestu,“ řekl Tree.

„To se ti zdálo?“ zeptal se Thom.

„Hele, chlape,“ umlčel ho Erik rázně, „nepřerušuj tady snílka, vždyť jsem ti říkal, že má plán.“

„Ale já to nevím jistě. Někdy nejsou...“ Tree se zadíval na svůj talíř.

„Přestaň to pořád omílat! Tak se ty tvoje sny někdy nevyplní. Ty moje se nevyplní nikdy. Co tvoje, Thome?“

„Ani jednou.“

Erik hlasitě třáskl svým pivem o stůl. „Takže je rozhodnuto. Zítřka vyrážíme.“

„Ty ses snad úplně zbláznil! Kam, za co, proč?“ spustil Thom.

„No tak, ty strašpytlíku, co tě tady drží?“ ušklíbl se Erik.

Thom se bezradně zadíval na Treea.

„Mě tu tedy rozhodně nic nedrží,“ řekl Tree bezelstně. „Ale mohli bychom si zkusit najít nový byt.“

Erik teatrálně rozhodil rukama na znamení, že už si s nimi vážně neví rady. „Před chvilkou jsi mluvil o tom, že vyrazíme na nějakou cestu. A kromě toho, kdo pronajme byt třem chlupům bez práce?“

„Mám nějaké peníze po dědovi,“ řekl Tree.

Erik několikrát pokýval hlavou. „Kolik?“

„Eriku,“ okřikl ho Thom.

„Hele, v klidu, jo? Nic mi neříkej. Jen jsem se zeptal.“

„Patnáct stovek.“

Erik se na chvilku zadíval do stropu a počítal, načež vidličkou rozmačkal zbytek druhého koláče na hutnou kaši. „Tak to je buď na hodně krátký nájem, nebo na hodně dlouhý výlet.“

„Nastěhuju se k mámě,“ řekl Thom.

„A kde bydlí?“

„Ve středním Washingtonu.“

„Co bys tam dělal? Já navrhuju, abychom sedli do mého auta a vyrazili na jih hledat štěstí někde, kde tolik neprší. Co třeba do Mexika? Víte, co se dá za patnáct set babek pořídit v Mexiku? *Viva México!*“ vykřikl se zdviženou vidličkou. Lidé od několika stolů se po něm ohlédli, ale hned se zas odvrátili.

Tree si neklidně poposedl.

„Vypadneme odsud,“ rozhodl Thom. „Chci se ještě jednou podívat na ten byt.“

Když vyšli na čerstvý vzduch, Thom si najednou uvědomil, že ho ten výlet vlastně docela láká. Chtěl vypadnout z města, zkusit něco nového, poznat něco nového. Potřeboval změnu, pohyb, prach cest a hvězdy nad hlavou, aby si jimi zalepil pár děr ve svém životě. „Jsem pro. Vyrazíme.“

„Super!“ zahlaholil Erik. „Takže máme plán. Jdeš do toho, Tree, že jo?“

„Tak jo,“ přikývl Tree a usmál se.

„Tak jo!“ Erik nastartoval a přidal plyn. Motor zaburácel, zakašlal a chcípl, načež už nenaskočil.

Thom zoufale sepal ruce. „Jsem prokletý. Co kdybychom ten křáp prostě nechali sjet do řeky? A sedli si dovnitř?“

Erik zabušil dlaněmi do volantu.

„Co jsi to říkal o tom strýčkovi?“ zeptal se Tree.

Protože neměli kam jinam jít a neměli jak jinak se tam dostat – první autobus jel až za několik hodin –, vyrazili pěšky. Po Clinton Street na Dvanáctou, tři kilometry, po Dvanácté na Burnside, pět kilometrů. Na Burnside na ně partička šprýmařů z projíždějího auta vyhodila zbytky z fastfoodu. Kelímek mléčného koktejlu trefil Thoma přímo do prsou a pokropil Treea a Erika lepkavou čokoládovou sprškou. Erik se otočil a rozběhl se za tím autem s hrdinsky zdviženým prostředníčkem a nesrozumitelnými výkřiky. Vydržel to celé dva bloky, než mu došel dech. Thom a Tree čekali na místě a otírali ze sebe zbytky koktejlu.

Po Burnside a přes most nad chladně se blýskající řekou Willamette, tekoucí ekologickou katastrofou. Thom si představoval kluzká, gumovitá těla sebevrahů, jak tiše proplouvají pod mostem a míří k soutoku s Columbií a dál do moře.

Pokračovali přes centrum a pak nahoru po Třiadvacáté – pět kilometrů.

Než se dostali domů, byli úplně vyčerpaní. Na dveřích jejich bytu byl nalepený vzkaz od správce. *Ahoj Tree, slyšel jsem o té vodě. Ráno se na to přijdu podívat. Bob.* Jako kdyby šlo o nějakou lapálii jako protékající záchod a on se chtěl výhledově zastavit a dát to do pořádku.

Erik se podíval na gauč a s překvapením zjistil, že je suchý. „Sáhněte si! Úplně suchý. Myslíte, že se do něj všechna ta voda vsákla?“ Oba jeho spolubydlíci si šli poslušně sáhnout na gauč.

„Ten gauč je nějaký zvláštní,“ řekl Tree.

Thom si povzdychl. „Já se natáhnu, kde to jde.“

„Víš, co je na tomhle gauči zvláštní?“ zeptal se Erik. „Že na něm dneska budu nocovat.“ Ti druhí dva si nakonec ustlali na zemi v těch nejsušších koutech bytu, a přikryli se vlastním oblečením a suchými prostěradly, která někde vyhrabali. Tiché odkapávání vody ze stropu je uspávalo jako nějaká jeskynní ukolébavka.

Hned ráno se u jejich dveří objevil správce spolu se starším, dobře oblečeným pánem.

Zaklepání znělo Erikovi jako dunění z veliké dálky, jako bubnování hluboko pod vodou. Dlouho ho nedokázal oddělit od svých snů, a i když se zvedl, nebyl si jistý, ze které části zdevastovaného pokoje ten zvuk vlastně přichází. Našel dveře, silou je otevřel dost na to, aby mohl vykuknout ven, a oba muži na druhé straně o krok ustoupili. Pach plísně a hniloby se kolem nich protáhl a zaplavil celou chodbu.

„*Fue una noche terrible, bien mojada,*“ řekl Erik a sám měl pocit, že jeho hlas zní nějak divně. Vlasy mu trčely na všechny strany jako štětiny opotřebovaného koštěte.

„Co?“ optal se ten elegantní pán.

Správce se na něj ohlédl, nasucho polkl a řekl: „¿*Qué pasó?*“

„Nemůžete mluvit anglicky?“ zeptal se Erik podrážděně.

„Co se stalo?“ zeptal se správce znovu.

„Mluvil jste na mě španělsky,“ zabručel Erik a už se chystal dveře zase zavřít.

„Myslím v noci. Co se stalo v noci?“

„Aha. Nahoře jim praskla vodní postel.“

„A jak to vypadá u vás?“

„Viděli jste *Titanic*?“ ušklíbl se Erik.

Oba přikývli a Erik na ně zíral, dokud mu nedošlo, že chtějí dovnitř. Vypáčil dveře ještě o kousek víc a pak se odebral na záchod. Když se vrátil, po obou mužích zbyly jen blednoucí mokré skvrny vytlačené do nacucaného koberce. Všiml si, že jedny stopy se motaly jen kolem gauče, ale pak se na něj znovu natáhl a usnul.

Tree se probudil pachem. Smrdělo to jako v komuně, když tam ve sklepě chcipla kočka a nikdo si toho týden nevšiml. Sotva doběhl do koupelny a dal sbohem zbytkům sendviče se smaženým sýrem, který snědl včera v noci.

Thoma a Erika našel v kuchyni, zrovna popíjeli kávu z papírových kelímků. Thom mu jeden nabídl.

„Nejde elektrina,“ řekl potom. „Bojí se, že by něco mohlo vyhořet nebo tak. Všude tady jsou staré rozvody. Tak jsme šli ven a koupili kafe.“

„Díky,“ řekl Tree. Napil se a káva trochu spláchlá tu příšernou pachutí, kterou měl na jazyku. „Zvracel jsem,“ konstatoval potom. „Strašně to tu smrdí.“

Thom přikývl. „Erik tvrdí, že to necítí.“

Erik jen pokrčil rameny.

Mlčky pili kávu a dívali se, jak za oknem vytrvale prší. V bytě byla zima a nevlídno; Thom si v duchu promítal svou životní situaci a snažil se na ní najít nějaké světlé stránky.

„Páni, to byla ale noc,“ řekl nakonec a pozdvihl svůj kelímek jako na přípitek.

Tree vytáhl ze zásuvky dlouhé a tenké kleště a začal rozebírat malý drátěný domeček, který prve vyrobil a umístil na kuchyňský stůl, aby vytvářel dojem opravdového domova.

„Myslím, že společně vyrazíme na cestu,“ řekl Thom.

„Tak ty už taky?“ zeptal se Erik. „Proč mně se nikdy nic takového nezdá?“

„To nebyl sen,“ upřesnil Thom. „Jenom mám pocit, že bychom odsud měli vypadnout.“

„Já mám všeho všudy jen osmnáct dolarů,“ řekl Erik v nečekaném záchvatu upřímnosti. „A oba víte, jak to je s mým autem.“

„Dneska chceš být za realistu?“ podivil se Thom. „To ti moc nesluší.“

„Hele, za osmnáct dolarů není ani lístek na meziměstský autobus. Možná do Salemu nebo někam podobně. Ale já mluvím o tom, abychom odsud vypadli.“

„Já mám pár stovek,“ řekl Thom.

„Oba víte, kolik mám já.“ Tree zkušenými pohyby kleští rychle měnil domeček v drátěný autobus. „A jsem pro.“ Odmlčel se a zadíval se na ně. „Můžu vás založit.“

Ale proč? ptal se Thom v duchu. Vždyť se navzájem vlastně vůbec neznáme. Pocítil slabounký závan paranoie. Ozvalo se zaklepání a Tree vyrazil otevřít dveře.

Byl to správce, vlasy stažené do copu, na sobě tričko Grateful Dead, dlouhé kalhoty a vysoké pracovní boty. I tentokrát trochu couvnul, když ho do nosu uhodil pach z bytu.

„Ahoj, Tree,“ řekl přátelsky. Pak nakrčil obočí, jako by váhal, jak začít. „Docela to tu smrdí, co?“

„To bude asi ten koberec.“

„No jo, bude muset pryč.“ Správce si dramaticky povzdychl a založil si ruce v bok. „Tak mám pro vás, kluci, špatnou zprávu.“

„Musíme se vystěhovat?“ tipnul si Erik.

„Všechno musí ven. Ty tři byty se budou kompletně rekonstruovat.“ Přikývla a zadívali se do země. „Je mi to líto, kluci. Tady máš zpátky kauci, Tree,“ dodal správce a podal Treeovi obálku.

„Ten gauč tu byl, když jsem se nastěhoval,“ řekl Tree.

Správce nakoukl dovnitř a zadíval se na kus nábytku. „Já vím,“ řekl pak. „Je to zvláštní. Dneska ráno mi majitel budovy výslovně nařídil, abych vám řekl, že si ten gauč máte odstěhovat taky. Nevím, že mu na tom tak záleželo. Ale jestli ho nechcete, domluvím se s dělníky, aby ho rozmlátili a odvezli na skládku. Anebo ještě líp, co kdybyste ho odnesli na charitu? Jsou to jenom dva bloky. Bude to snazší i kvůli majiteli – abych vám to nakonec nemusel naučtovat.“

„Je to pěkný gauč,“ poznamenal Thom a v duchu si udělal inventuru nábytku, který mu říká pane. „Takže ráno tady byl majitel?“

„Jo, mluvili jsme s...“ Správce ukázal na Erika a řekl: „Promiňte, kluci, neznám vás jménem, jenom Treea, protože na něj je psaná smlouva. Já jsem Bob.“ Erik a Thom se představili.

„Dneska ráno?“ zeptal se Thom znovu.

„Jo, byli jsme tu asi v osm.“

Tree a Thom se zadívali na Erika, který se tvářil, jako by to slyšel prvně v životě.

„Tak jo,“ řekl nakonec Tree.

„Je mi to vážně líto,“ zopakoval Bob, „ale nedá se nic dělat.“ Thom přikývl.

„Mohl byste nás aspoň nechat zmalovat nos tomu troubovi nahoře,“ poznamenal Erik.

„Tak na to by sis musel stoupnout do fronty, kamaráde.“

Dlouho pracovali na tom, aby uvedli do původního stavu, co teprve před týdnem udělali. Balili si své věci, ovšem tentokrát je

třídili na ty, co jdou vzít s sebou na cestu, a zbytek, který bude nutné darovat nebo vyhodit, zkrátka zapomenout.

Naštěstí nebylo moc co balit. Tree měl svůj drát a kleště, Bibli, kterou ještě nikdy neotevřel, pár navlhých deníků, kam si zapisoval sny, a něco na převlečení. Přinesl si z kuchyně nůž, otevřel Bibli a opatrně rozřízl vazbu mezi Starým a Novým zákonem. Starý si zabalil. Pak s povzdychem shrnul celou svou sbírku drátěných figurek do krabice a tu odnesl do popelnice.

Erikovi balení dost usnadňovala skutečnost, že jednou za pár let obvykle přišel o všechno. Vlastnil rozsáhlou sbírku potřeb pro osobní hygienu, pár trik a několik klobouků, mezi nimi dokonce jeden slaměný. Svlékl se do půl těla, nasadil si slamák na hlavu a chvíli se kroutil před zrcadlem. Měl falešný plnovous, který nikdy nepoužil, ale vždycky snil o tom, že ta chvíle jednoho dne přijde. Všechno to naházel do povlaku na polštář a dal se do vyjídání zbytků z lednice a ze spíže, včetně gumových medvídků, které hltal po hrstech. Když se mu z nich začal zvedat žaludek, přebil to pořádným kusem sýra.

Thom strávil půl hodiny inventurou svého počítačového vybavení – postupně věci balil, znovu vybaloval a skládal na hromadu určenou na charitu, litoval a znovu je přesouval do batohu. Měl pěkný notebook – pravda, ne nejnovější, ale pěkný, říkal si, když po něm přejížděl prstem. Všechny své projekty měl nahrané na serveru, takže se k nim mohl dostat odkudkoli, ale stejně pro něj ten notebook představoval spojení s celým národem, s jiným národem, s jeho národem. S většinou svých kamarádů se nikdy osobně nesetkal, ačkoli by se k tomu nepřiznal, a už vůbec ne před Treem a Erikem. Jeho virtuální, odlidštěné vztahy spadaly do domény ultrašprtů, beznadějných introvertů a asociálů – zejména proto, že žádné normální kamarády neměl. Kdyby jeho matka věděla, jak hluboko klesl, hořce by zaplakala. Brazílský odborník na TCP/IP protokoly, Němec a Izraelec, kteří rozuměli PHP, Tchajwanec

a Číňan, kteří vyvíjeli konkurenční open-sourcové databáze, japonský machr na Objective-C, holka z Vermontu, která se specializovala na informační design, několik kluků z Jižní Ameriky, kteří se vyznali v serverech Apache, a pár dalších Američanů a Kanadanů. Nebyli to *opravdoví* přátelé. Nevěděl o jejich životech prakticky vůbec nic. Ale byli to přátelé a on je měl ze srdce rád. Nebavili se společně o ničem jiném než o svém oboru, ale z drobných sarkastických poznámek bylo jasné, že všichni vědí, jak si stojí na společenském žebříčku v reálném světě, v té společnosti, ve které žijí. Pár z nich pohádkově zbohatlo, ale převážně to byli lidé schopní neuvěřitelného soustředění, lidé schopní sedět celé týdny patnáct hodin denně u počítače a pracovat na řešení nějakého obskurního problému, o němž beztak věděla jen hrstka lidí na celém světě. Většina z nich měla mizerné zaměstnání ve firmách, kde jim nikdo nerozuměl. Byli si bližší se stroji. Řídili se bleskurychlým, přísně logickým rozumem, jen příležitostně prožívali záchvaty kreativity, během kterých dokázali od základů změnit způsob, jakým stroje komunikují s lidmi nebo s jinými stroji.

Zazvonil telefon a Thom zaslechl Erika, jak říká: „Přestaň sem volat! Stejně se stěhujeme, ty otravněj úchylnej kreténe!“

„Neříkej jim, že se stěhujeme,“ ozval se Tree trochu pozdě ze svého pokoje.

Thom si zavřel dveře. Rozhodl se, že si notebook přece jen vezme s sebou. Přihodil k němu svůj laciný digitální foťák, modem a pár kousků čistého oblečení, které pečlivě poskládal a vycpal jimi v batohu volné prostory kolem elektroniky. Svě hrnce a pánve, psací stůl a všechno ostatní se rozhodl darovat na charitu. Zdálo se mu, že se jeho život mění. Určitě. Osud se rozhodl obehrát ho o všechny jistoty, které momentálně měl.

Pak v obýváku narazil na své knížky. Se sevřeným srdcem si prošel celou svou sbírku uloženou v krabici, na jejímž dně pořád bylo pár centimetrů vody. Vazby se vlhkostí začínaly roz-

lepovat, obálky paperbacků se kroutily. Vylovil z krabice dotisk *Nezávislých lidí* od Halldóra Laxnesse a ovečky na obálce se začaly odlupovat a lepit se mu na prsty. Stránky *Dance Dance Dance* Haruki Murakamiho se proměnily ve vločkovou kaši a splynuly v jednolitou hmotu. Kničky od Ricka Moodyho, E. Annie Proulxové a Richarda Powerse se staly siamskými trojčaty, které už nebylo možné oddělit, aniž by tím některá z nich utrpěla zranění neslučitelná se životem. To všechno je odsuzovalo k cestě do popelnice.

Gauč byl překvapivě lehký. Erik a Thom ho nesli každý na jednom konci a Tree kolem nich pobíhal, otevíral jim dveře a radil, kdy a kam točit, aby prošli dolů po schodech. Thoma mrzelo, že nemá, kam by gauč dočasně uložil. Na okamžik pomyslel na sklep u své bývalky, ale hned litoval, že ho to napadlo.

Erik i Thom si uvědomili, že vycházejí na denní světlo, že se po docela dlouhé době poprvé ocitají na veřejnosti. A zrovna v situaci, kterou všem jasně dávali na srozuměnou, že se stěhují. Chopili se symbolu usedlého života a snažili se ho zbavit. Zvedli kotvy. Cítili se náramně.

Nesli gauč dva bloky po Burnside. Za tu dobu jim došlo, že pro ostatní lidi představují pozoruhodnou podívanou. Tři muži s gaučem čekající na přechodu pro chodce. Několik řidičů jim zamávalo a oni odpovídali úsměvem.

Dorazili s gaučem na parkoviště před budovou charity a položili ho před dvoukřídlé vstupní dveře. Za tu chvíli se jim docela pronesl.

Za přejímku darů odpovídal šedesátník v modrých džínách a modrém svetru; jeho zasmušilou tvář brázdily vrásky a nos z ní trčel jako zadání nějakého složitěho geometrického problému. Přistoupil ke gauči a chvíli si osahával jeho zadní stěnu.

„To nemůžu vzít,“ řekl nakonec. Oťukal si gauč špičkou boty, prohlédl si steh, nadzdvihl jeden konec a přeměřil nožičku. „Je

mi líto, pánové, ale tohle vzít nemůžu.“ Posunul si na hlavě kšiltovku, zpod které vykoukly pečlivě upravené šedočerné vlasy.

„Jak – nemůžete?“ zeptal se Thom a zahleděl se směrem k vysoké stěně z darovaného nábytku, ve které se to gauči jenom hemžilo. Většina z nich se mu zdála být v podstatně horším stavu.

„Prostě nemůžu.“

„Proč sakra ne?“ obořil se na něj Thom.

„Nemá to výrobní značku.“

„Je to ručně vyráběný gauč,“ řekl Thom. „Copak o takové není zájem?“

„To jo, ale o tenhle nebude.“

Tree přikývl. „Je na něm něco zvláštního.“

Stařík přikyvoval zároveň s ním. „Jo, to je.“

„O čem to sakra mluvíte? Vždyť je to moc pěkný gauč.“ Thom rozhodil ruce a snažil se nějak překonat vlastní zneklidnění. „Kdybychom se nestěhovali, tak bych si ho nechal. Co je na něm špatného?“

„Neznáme se odněkud?“ zeptal se Erik.

Starší muž mu zamžoural do tváře a pak rozhodně zavrtěl hlavou.

„Hmm,“ řekl Erik a přešel si prostředníčkem po strništi čerstvě oholeného knírku. „Dobře, dobře.“ Zadíval se na Thoma a Treea. „No, co se dá dělat, tak ho tady holt hodíme do kontejneru,“ řekl a kývl hlavou k obrovskému kontejneru na okraji parkoviště.

„To bohužel nepřipadá v úvahu.“

„Co? No tak! Co s ním sakra máme dělat?“

„Zkuste William Temple. To je další vetešnictví o kousek dál po Třídvacáté, na Glisan, nějakých šest sedm bloků odsud.“

„Sedm bloků odsud,“ opakoval Erik hlasem o oktávu vyšším než obvykle. „Už jsme se s tou zatracenou věcí natahali dost!“

„Je mi líto, ale víc pro vás udělat nemůžu,“ řekl muž a odešel.

Erik se napřáhl a vší silou kopl do gauče.

„No tak,“ řekl Thom. „Je to náš poslední úkol tady v Portlandu. Naše poslední pokušení.“

„Co by dělal, kdybychom ho tady prostě nechali ležet?“ zašeptal Erik a palcem ukázal na odcházejícího staříka.

„No tak,“ povzbuzoval ho Thom.

„Já to zvládnú!“ Tree se postavil na Erikův konec, strčil ruce pod gauč a zůstal v dřepu. Po chvíli Thomovi došlo, že čeká na něj.

Společně gauč zvedli a vrátili se s ním na chodník. Erik je neochotně následoval.

„Co když to v tom Willardovi taky nebudou chtít?“ ptal se jich cestou. „Už teď nám ujíždějí autobusy.“

„William,“ opravil ho Thom. „A myslím, že ho tam vezmou. Ten chlápek byl cvok. S tímhle gaučem je všechno v pořádku.“ Šel pozpátku, nesl přední stranu gauče a takhle docouval až na křižovatku Burnside a Třiadvacáté.

Třiadvacátá avenue byla jednou z nejmódnějších ulic v Portlandu, byla tu spousta drahých obchodů a nóbl restaurací. Jen Erik si na téhle ulici připadal jako doma, ale musel se pořád ohlížet přes rameno, aby se ujistil, že ho nesleduje žádná oběť jeho předchozích podvodů. Thom si na ulicích tohoto typu připadal větší, shrbenější, masitější, neohrabanější. Všude kolem byly překrásné ženy.

Ušli jen jediný blok, když u nich zastavila čtyřicátnice v Mercedesu.

„Vám to ale sluší, kluci. Až s tím budete hotoví, mám doma taky pár kousků nábytku, které byste mohli přestěhovat.“

„Budete si muset počkat, madam. Jsme žadaní od pobřeží k pobřeží,“ řekl Erik, kterému se zas vrátil jeho vlastní hlas.

„To věřím. To věřím. A co vlastně děláte?“ zeptala se a rozpustila na Erika mrkla.

„Já se starám o přesnost,“ řekl a významně nakrčil obočí.

„Och můj bože.“ Ještě jednou na něj mrkla a odjela.

„To nebylo špatné,“ usoudil Erik, protáhl si ramena a rozhlédl se po ulici.

Na půli cesty k Davis Street narazili na skupinku čtyř mladých žen, které se rozestoupily, aby mohli projít, usmívaly se na ně a mávaly jim. Drobná, děsivě pihovatá brunetka se usmála přímo na Thoma. Nevzpomínal si, kdy se na něj nějaká dívka takhle přímo usmála. Sám pro sebe se usmál a po zádech mu přešlo příjemné mrazení. *Jak se máš? Já dobře.* V duchu si celý další blok přehrával, jak by si spolu asi povídali. Nevypadáme jako dělníci, ujišťoval se. Vypadáme jen jako chlapi, co někam nesou gauč. Jsme tři chlapi, co stěhují gauč po nejnoblesnější ulici v Portlandu. Gauč v jeho dlaních byl lehký a nesl se mu pohodlně.

„Co kdybyste mě nechali na ten gauč sednout?“ zeptal se Erik. „Aspoň by z toho ti lidé kolem měli nějakou show.“

Thom zakroutil hlavou. „Čeká nás cesta. Neřekl bych, že nám pomůže, když tě tu budeme nosit na gauči. Pojdme se ho zbavit, ať můžeme vyrazit.“

Na rohu Everett postavili gauč na zem a čekali, až jim padne zelená na semaforu. Tree se instinktivně posadil na gauč, aby si trochu odpočinul, a jeho dva spolubydlíci následovali jeho vzoru, za což je řidiči kolemjedoucích aut odměnili troubením, máváním a smíchem.

„Tohle je opravdu podivný zážitek,“ poznamenal Erik. „Kdybych o tomhle fenoménu věděl dřív, byl bych tu s tím gaučem trávil každou volnou chvíli.“

Thom přikývl. Najednou měl pocit, jako by se stal něčeho součástí. Jako by se v životě někam posunuli. Povýšili ve společnosti jen proto, že nesli gauč.

U chodníku přibrzdilo auto a muž, co v něm seděl, stáhl okénko. „Nějaká performance?“

Thom se ušklíbl. „Ne...“

„Ano, pane,“ překřikl ho Erik. „Co jste si myslel?“

„Dobrá práce! Tohle se mi líbí!“ Muž z okénka vystrčil ruku a natahoval ji k Erikovi. „Kde máte klobouk? Tady je pětka.“

Bylo skoro slyšet, jak Erikovi klesla čelist. Vyskočil, vzal si bankovku a potřásl tomu muži rukou. „Tak to mě teda poser,“ prohlásil nevěřičně, když vůz odjel.

„Mě taky,“ přidal se Thom.

Erik si poskočil a schoval bankovku do kapsy. „Pojďte tu ještě chvíli zůstat! Jako umělci.“

Thom zavrtěl hlavou. „To je pitomost. Máme vyrazit na cestu. Zbavíme se toho gauče a jedeme.“

Na semaforu padla zelená a Erik zvedl hlavu k konci gauče. Z protějšího chodníku k nim mířila skupinka lidí, kteří něco pokřikovali, mávali a usmívali se na ně. Thom se pokoušel odhadnout, jestli to je blahosklonný posměch, nebo upřímná reakce lidí, kteří nečekaně narazili na pouliční představení, a usoudil, že ani jedno. Na rohu Glisan zatočili doprava podle instrukcí toho muže z charity a Thom měl pocit, jako by se uvnitř gauče něco pohnulo.

„Musím si na chvíli odpočinout.“ Erik svůj konec nějakých dvacet kroků od nároží spustil na zem a Thom tiše zaklel, jak do něj narazil.

„Myslím, že tady jsme špatně,“ řekl Tree.

Erik se posadil na gauč. V boční ulici a ve stínu stromů si jich řidiči ani chodci na hlavní nevšimli.

Thom vkročil do silnice a vyhlížel ceduli William Temple. „Támhle to je,“ ukázal rukou a Tree přikývl, ale zdálo se mu dost na pochybách. „Viděl jsem to na vlastní oči, už je to jenom kousek,“ snažil se oba přesvědčit, když se vrátil na chodník. „Tak pojďte.“

Znovu zvedli gauč, tentokrát jen s velikou námahou.

„Co to, sakra?“ Erik byl v obličejí celý rudý.

„Pořádně se pronese, co?“ Thom šel pozpátku a cítil, jak se mu ruce chvějí únavou. Ale zvládl to až ke vchodu a zazvonili na zvonek.

„Konečně,“ oddychl si Thom.

„Máš pravdu, za tu dobu pořádně ztěžkl. Ale byla to legrace.“ Erik si vytřepával ruce. „A na tohle jen tak nezapomeneme, co?“ vytáhl z kapsy pětidolarovku a zamával jí druhým dvěma před očima. Pak si rukávem otřel pot z čela. Začalo mrholit.

Roleta garážových vrat začala pomalu stoupat a za ní se objevil malý zanedbaný prostor plný krámů. Vypadalo to jako sbírka odmítnutých darů, poházených jen tak bez ladu a skladu jeden přes druhý. Ve dveřích stál nosatý muž ve světle hnědém overalu. Všichni na něj vyvalili oči.

„Vy děláte v charitě!“ vykřikl Thom.

„Tsože?“ zeptal se nosáč s východoevropským přízvukem a nakrčil obočí.

Erik se nechápavě ohlédl na své spolubydlící. „Poslyšte, my přece víme, že pracujete v charitě. Nedělejte si z nás fóry!“

„Já se z vás nic nedělám,“ ujistil ho muž a o krok ustoupil.

„No tak, před chvílí jsme vás tam viděli,“ připomněl mu Erik. Thom příkyvoval a Tree se díval do země.

„Nemám rád drzost,“ řekl muž s ledovým klidem. „Tohle není moje práce.“ Pokrčil rameny a stiskl tlačítko. Roleta se pomalu začala spouštět.

„Počkejte!“ vykřikl Thom a rozhodil ruce. „Promiňte, to byl omyl!“ Sklonil se, aby tomu muži mohl pod roletou pohlédnout do očí, a spatřil na jeho rtech pobavený úsměv. „Poslyšte, omlouváme se. Máme tady gauč, báječný gauč.“

Erik přiskočil a chytil roletu do dlaní, aby se nezavřela úplně. Muž dvakrát rychle uhodil svou holí a Erik zas odskočil. Když roleta klesla do výše kolen, Erik ji vztekle nakopl a vzápětí se chytil za palec u nohy.

„Nikdy bych neřekl, že bude tak těžké zbavit se gauče,“ poznamenal Thom.

„To je debil!“

„Možná se ten gauč nechce zbavit nás,“ usoudil Tree.

Erik se na něj vrhl, popadl ho za límec a zatřásl s ním. „Sklapni! Sklapni! Sklapni!“

Thom Erika popadl a odtrhl je od sebe. „Není ti nic?“ Tree jen zavrtěl hlavou a usmál se.

Erik vztekle poskakoval po chodníku. „Možná se ten gauč nechce zbavit nás,“ krákorál falzetem.

„Nech toho, Eriku,“ řekl Thom.

„Promiň, kámo. Vážně se omlouvám, ale *aaargh!*“ Zatal pěsti. „Co je v tom sakra za problém? Necháme ho tady. Ať si ho ten parchant strčí, kam chce!“

„Nechte tady a já zavolám politsii,“ zazněl nosáčův hlas z reproduktoru vedle vrat.

Erik stiskl tlačítko vedle reproduktoru a zařval do něj: „Parchante!“

Z reproduktoru se ozval chraplavý smích. Erik se pokusil ho vyrvat ze zdi.

„To stačí,“ řekl Thom, chytil Erika za rameno a odtáhl ho od vrat.

Erik doslova bublal vzteky a zlostně se otáčel sem a tam, až nakonec zamířil ke gauči a chvíli do něj kopal zdravou nohou. „Tak jo,“ zašeptal vztekle, když mu došel dech, „odneseme ho na roh a tam ho necháme. Nikdy na nás nepřijdou.“

Thom se zatvářil pochybovačně.

Erik kývl na Trea. „Jsi na radě.“

Tree přikývl a bez váhání zvedl svůj konec gauče.

„Ale byl to ten samý chlap, že jo?“ zeptal se Erik obou dvou.

Thom neměl paměť na obličeje, ale ti dva se mu zdáli podobní, dokonce téměř stejní. Pak mu došlo, že to je zcela nesmyslná teorie. „Ne,“ řekl po chvíli. „Musí to být dva různí lidé.“

Zvedl svůj konec gauče a všiml si, že po té chvilce odpočinku je bolest pryč. Urazili asi třicet kroků zpátky směrem ke Třiadvacáté, když se z jiných dveří zase vyklonil nosáč. „Vy se neopovažujte nechat gauč na rohu ulitse!“ křikl na ně.

Erik se otočil a vztekle se za ním rozběhl, ale dveře se hned zase zabouchly.

„Thome?“ ozval se Tree s výrazem tak bezelstným, jako když se malé dítě chystá vznést dotaz, proč vlastně velryby nemají prsty.

„Ano?“

„Chtěl bych provést experiment.“

„Dobře.“ Thom se ohlédl, aby se ujistil, že se Erik vrací. Trochu ho zneklidňovalo, že je s Treem najednou sám.

„Pojďme na druhou stranu.“

„Zpátky k William Temple?“

„Jo.“

„Proč?“

„Jen chci zkusit, co se stane.“

„Dobře...“ Thom spolkl povzdych. Ten kluk byl divný, ale to, co po něm chtěl, bylo zcela neškodné. Ohlédl se přes rameno a začal couvat, aniž by spustil oči ze dveří, v nichž by se případně zas mohl objevit ten vzteklý nosáč.

„Co to děláte?“ Erikův hlas se přehoupl o jednu hysterickou oktávu výš.

Thomovy paže byly v jednom ohni. Co to sakra děláme?

„Vidíš?“ ozval se Tree.

Thom se otočil zpátky a spatřil v jeho tváři udivený úsměv.

„Co vidím?“

„Je těžší.“

„Cože?“

„Když jdeme tam, je těžší. Koukej. Teď půjdeme ke Třidvacáté.“

Vyrazili opačným směrem a Thom si uvědomil, že ho ruce tolik nebolí. Skoro jako by mu někdo pomáhal.

„Vidíš?“

„Já nevím, Tree.“

„Tak to zkusíme ještě jednou.“

„Nechte toho! Nechte toho! Copak jste se pomátli?“

Ale teď už to Thoma taky zajímalo, a skutečně, gauč jako by okamžitě přibral na váze.

Thom se překvapeně podíval na Treea. „To není možné.“

Tree přikývl. „Je těžší.“ Zatlačil Thoma ještě pár kroků směrem k William Temple a pak zatáhl a donutil ho postoupit kousek ke Třiadvacáté. „A teď je lehčí!“

„Co blbnete, vy dva?“ Erikovi ze zoufalství přeskažoval hlas.

„Zkus si to.“ Thom nabídl Erikovi místo na své straně gauče.

„Já nechci. Chci nastoupit do autobusu a vyrazit.“

„Jenom klid, já ho ponesu. Jen si to na chvíli zkus.“

„Já nechci, Thome.“

„Udělej to,“ zabručel Thom.

Erik se na něj dotčeně zamračil a neochotně zaujal jeho místo.

Tree ho nechal zacouvat šest kroků směrem k William Temple a pak změnil směr. Už po dvou krocích Erik vyjel a pustil svůj konec na zem. Tree ztěžka dopadl na opěrku.

„Cítil jsem, jak se v něm něco hnulo!“ řval Erik.

Thom se usmál. Erik byl bledý jako stěna a oči měl navrch hlavy. „To přece musí mít nějaké rozumné vysvětlení,“ řekl.

Tree pokrčil rameny.

Starý nosáč znovu vykoul. „Zavolám politsii!“

„Vždyť už jdeme!“ houkl Thom přes rameno.

„Utíkejte!“ sykl Erik.

„Ale no tak, Eriku,“ řekl Thom. Pak s Treem společně zvedli gauč a vyrazili ke Třiadvacáté. „Nemám zdání, čím by to mohlo být. Tebe snad něco napadá?“ zeptal se a už předem se bál, co mu na to Tree poví.

„Myslím, že ten gauč nechce, abychom se ho zbavili,“ řekl Tree. „Aspoň ne tady.“

Thom zavrtěl hlavou. „Tak takové vysvětlení jsem zrovna nepotřeboval.“ Pak po dobu pěti kroků zvolna upouštěl plyny.

Na rohu ulice se mu začalo zdát, jako by je ze všech stran pozorovali. Nechat tu gauč a odejít prostě nepřipadalo v úvahu.

O půl bloku dál zahlédl stánek, kde dělali burrita. „Co kdybychom si dali něco na zub a probrali to?“ Skoro celé dopoledne promrhali s gaučem. Kolik autobusů, mířících do země zaslíbené, jim za tu dobu asi ujelo? Přestalo pršet, dokonce se trochu vyjasnilo. Odložili gauč vedle stánku s burrity, objednali si, posadili se a mlčky se dali do jídla.

„Ani není mokrý,“ poznamenal Tree.

„Hmm,“ řekl Erik.

„A přitom pršelo.“

„Já vím, že pršelo,“ odsekl Erik.

„Tohle bylo fakt divných čtyřiaadvacet hodin,“ konstatoval Thom.

Najednou se objevil kluk, kterému nemohlo být víc než osmnáct, a bez rozpaků se posadil vedle Erika, čímž gauč zcela zaplnil. „To je paráda, že nám sem dali pohovku,“ prohlásil a zakousl se do svého burrita. „Jak to dělají, že nezmokne?“

Erik začal nadšeně přikyvovat. „Je to paráda, co? Na stánek s rychlým občerstvením je to vážně geniální tah.“ Podezíravě se zadíval na stánek, aby se ujistil, že ho majitel nesleduje.

Thom se usmál. Zdálo se, že s Erikem mlčky dospěli k jasné dohodě. Ten gauč patří ke stánku, nikoli k nim. Puberták, který si k nim přisedl, svoje burrito spořádal na tři sousta, rozloučil se a odešel. „Tak jo,“ řekl Thom a vstal.

Na silnici vedle nich pomalu zastavilo policejní auto. Strážník na sedadle spolujezdce stáhl okénko a mlčky na ně zíral.

„Důstojníku.“ Erik napůl zdvořile, napůl z legrace zsalutoval.

„Dostali jsme hlášku, že tu někdo ruší veřejný pořádek, údajně,“ protahoval to slovo a ohlédl se přitom na svého partáka, aby se blýskl svým smyslem pro humor, „jde o nějaké výtržnosti zahrnující jakýsi gauč.“